

milieutips

Verwarmen zonder de aarde op te stoken



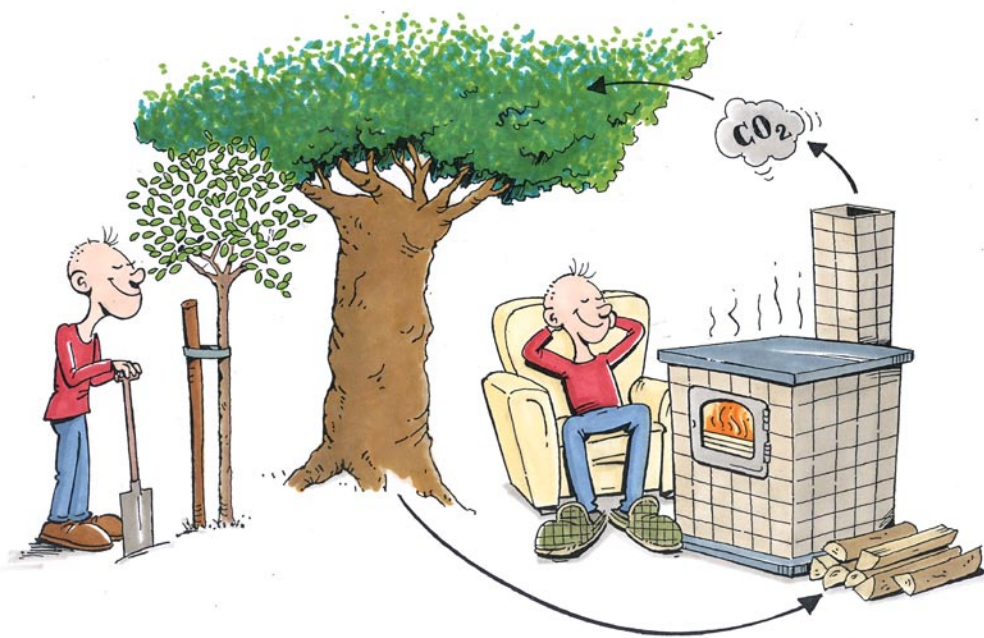
Tegenover de maanden waarin de zon ons gratis verwarmt, staat ook een periode waarin het zonder verwarming in huis niet comfortabel is. Knusjes leven en daarbij het milieu zo weinig mogelijk schade toebrengen, dat is de uitdaging. Het (intensieve) stookseizoen inkorten is een eerste mogelijkheid. Zorgen voor minder verbruik tijdens het stoken is een tweede. Hoe vervuilend de hoeveelheid is die u uiteindelijk verbruikt, wordt bovendien bepaald door de keuze van de brandstof.

Als we de energie van de zon tijdens het warmste deel van het jaar gewoon konden opvangen om ze te gebruiken in de koude maanden, dan zou er geen energieprobleem bestaan. Nu moeten we ons verwarmen door iets te verbranden, en dat veroorzaakt vervuiling. Door de verbranding van energiebronnen komt immers heel wat CO₂ vrij, wat leidt tot de opwarming van ons klimaat. Hoe sterk we vervuilen, hangt af van wát we verbranden en hoeveel. En dat kan veel minder, bijvoorbeeld door de zon te laten meespelen.

Hou het (stookseizoen) kort

Door enkele maatregelen te nemen, vermijdt u dat de verwarming meteen aan moet zodra het buiten wat kouder wordt:

- Een goede oriëntatie van de woning. Voorzie de leef- en werkruimten aan de zuidkant en breng slaapkamers, berging, wasplaats, garage enz. aan de noordzijde van de woning onder.
- Zorg voor kleine (of geen) ramen in het noorden: glas isoleert minder goed dan een muur en met minder glas houdt u de kou van het noorden beter buiten.
- Voorzie grote ramen in het zuiden. Te warm in de zomer? Dat lost u op met een grote dakoversteek. Als de zon 's zomers hoog staat, staat het raam in de schaduw, maar in de winter stuurt de lage zon haar stralen ongehinderd naar binnen. Bladverliezend groen heeft hetzelfde effect. Een hoge haag of een schaduwboom houdt in de zomer de zonnestralen tegen, terwijl ze in de winter behaaglijk doorheen de bladerloze takken glippen.
- Zorg voor een optimale isolatie van de woning. Plaats hoogrendementsbeglazing en isoleer muren, daken en vloeren. Zo duurt het een hele poos eer een temperatuuurdaling binnen voelbaar wordt. Over isolatie gaat een afzonderlijke milieutip.



Beperk het verbruik

Er zijn verschillende manieren om de energie optimaal te gebruiken, zodat u er minder van nodig hebt:

- Verwarm de buitenkant van de woning niet! Staat een radiator bv. onder een raam, dan gaat onnodig veel warmte via het raam verloren, zodat u harder moet stoken om het warm genoeg te krijgen. Met een brede vensterbank boven de radiator stuurt u de warme lucht in huis. Hetzelfde geldt voor een schouw: in het midden van de woning geeft ook de achterkant van de schouw nuttige warmte af; staat ze tegen een buitenmuur, dan verwarmt u de buitenlucht... Plaats radiatorfolie achter de radiatoren die tegen een buitenmuur of onverwarmde muur staan.
- Als u een verwarmingsketel installeert of vervangt, kies dan voor een hoogrendementsketel op aardgas (HR+ label) of nog beter voor een condensatieketel op aardgas (HR-top-label, waarbij de warmte van de rookgassen eveneens wordt benut). Indien u met stookolie verwarmt, kies voor het Optimaz-label of Optimaz-elite-label.
- Om het warmteverlies te beperken, isoleert u steeds de leidingbuizen van het verwarmingsstelsel. Buisisolatie kan een besparing van 10% opleveren. Houd deze leidingen bovendien zo kort mogelijk.
- Kies een programmeerbare kamerthermostaat die rekening houdt met aan- en afwezigheden en plaats thermostatische kranen. Stel thermostaten bovendien zuinig af. 1°C minder vragen, betekent 7% minder verbruik! U zult zien dat u dit temperatuurverschil nauwelijks merkt. Trek op een koude dag liever een trui aan dan harder te stoken.
- Pas de keteltemperatuur aan in functie van de buitentemperatuur. Bij een buitentemperatuur van 10 °C koelt de woning minder snel af dan bij een buitentemperatuur van -10 °C. Branders met weersafhankelijke regeling doen dit automatisch.

Maak de milieuvriendelijkste keuze

Verwarmen kunt u met stookolie, aardgas, steenkool, hout, propaan of elektriciteit.

- Elektrische verwarming is het minst milieuvriendelijk en bovendien het duurst. Het kost tot 2,5 keer meer 'primaire energie' omdat een groot deel verloren gaat tussen de centrale en uw woning en het zorgt voor veel milieuvervuiling. Opwekking van elektriciteit via een kerncentrale is mee de oorzaak van het radioactief afvalprobleem waar we nog vele generaties mee opzadelen. Vermijd ook elektrische bijverwarming. Een gasgevelkachelje verbruikt veel minder energie. De nieuwere gevelkachels zijn gesloten systemen, waardoor er geen CO-vergiftiging mogelijk is.

Fossiele brandstoffen (aardgas, stookolie, propaan, steenkool) bevatten — in de vorm van afgestorven plantaardig en dierlijk materiaal — de zonne-energie die miljoenen jaren geleden op aarde terecht kwam. Het koolstofdioxide (CO₂) dat die planten en dieren uit de lucht hebben vastgelegd, maakt u opnieuw vrij door fossiele brandstoffen te gebruiken. Aardgas is het milieuvriendelijkst van de vier.

- Als u met hout stookt, doe dat dan liefst in een speksteen- of tegelkachel. Als u hout stookt komt er weliswaar CO₂ vrij, maar niet erg veel als het rendement hoog is (zie verder). Nieuwe bomen die we planten, nemen die CO₂ bovendien weer op. Hout stoken in een open haard rendeert nauwelijks, een klassieke houtkachel haalt geen 50%. Een tegelkachel (± 80%) of speksteenkachel (tot 95%) haalt uit het hout een maximum aan bruikbare warmte.
- De zon kan ook een bijdrage leveren aan de woningverwarming (vooral in het voor- en najaar). Meestal gebeurt dat in combinatie met een zonneboiler voor sanitair warm water. Het aandeel van de zon voor woningverwarming zal echter zelden meer dan 10 à 25% bedragen. Daarom blijft een aanvullend verwarmingsstelsel noodzakelijk. Voor premies voor energiezuinige ketels, zonneboilers en andere energiebesparende maatregelen kunt u terecht op www.energiesparen.be.

Andere tips, bv. over isolatie en besparen op warm water, vindt u op de website van de provincie Vlaams-Brabant: www.vlaamsbrabant.be/milieutips. Of vraag ernaar bij uw gemeentebestuur.